herpy

SKINKER

Tribolonotus ponceleti

Tribolonotus ponceleti er en sjelden, skjult levende skink fra øyene i Salomonøyene og den største arten i sin slekt. Den har kjølede, tornete skjell og et kantet, pansret hode, lever i skogbunnen og graver seg ned, og den kan gi fra seg lyd. Stellet bygger på klimaet og på de nære slektningene *Tribolonotus gracilis* og *Tribolonotus novaeguineae*.

Familie: Scincidae Engelsk: Giant Spiny Skink Publisert 16. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**11-13 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**10 år**
Aktiv	**I skumringen og om natten**
Levevis	**Bakkelevende og gravende**
Biotop	**Regnskog**
Vanskelighetsgrad	**Erfaren**

STELL

Min. terrarium	**75 × 45 × 45 cm** L × B × H for 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**24-27 °C**
Varmeplass	**27-28 °C**
Temperatur, natt	**22-24 °C**
Luftfuktighet	**70-90 %**
Vann	**Vannskål**
UVB	**Anbefalt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter og mark/snegler**
Holdes	**Alene eller parvis**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kullstørrelse	**1 egg**
Inkubasjon	**65-85 dager** ved 23-27 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
EU-vedlegg	**Ikke listet**
IUCN	**Datamangel (DD)**

Om arten

Tribolonotus ponceleti hører til slekten *Tribolonotus*, kompakte, kraftig bygde skinker med kjølede, tornete skjell på ryggen og et kantet hode. Arten ble beskrevet i 1937 av James Roy Kinghorn. Artsnavnet hyller pater Jean-Baptiste Poncelet (1884-1958), som ledet den katolske misjonen i Buin på Bougainville og samlet inn dyr til et museum i Paris.

Det er den største arten i slekten. Kroppen fra snute til kloakk blir opptil 13 cm, og hunner måler i gjennomsnitt omtrent 11 cm; til sammenligning når *Tribolonotus gracilis* og *Tribolonotus novaeguineae* høyst omtrent 10 cm. Halens lengde og dermed totallengden er ikke dokumentert, og vekten er ikke kjent.

Arten er en av de få skinkene som kan gi fra seg lyd. Den er sjelden i naturen og holdes neppe i fangenskap. Den er et dyr å se på og ikke til håndtering.

Utbredelse og leveområde

Tribolonotus ponceleti lever på øyene i øygruppen Salomonøyene i det vestlige Stillehavet. Typelokaliteten er Bougainville, som politisk hører til Papua Ny-Guinea, og de fleste kjente funnene stammer fra lavlandet ved Kunua på nordvestsiden av øya. Det er også funn fra Shortlandøyene, Choiseul og Isabel i staten Salomonøyene.

Forekomsten på Bougainville har vært omdiskutert, fordi arten manglet i store innsamlinger på øya på 1960-tallet, men det finnes mange museumsdyr derfra. Øyene er fjellrike og dekket av regnskog. Arten regnes som sjelden, bestandens størrelse er ikke kjent, og på IUCNs rødliste er den vurdert som utilstrekkelig kjent.

> **Naturlig utbredelse:** Salomonøyene og Papua Ny-Guinea.

LEVEOMRÅDE

Tribolonotus ponceleti lever i regnskog, mest i lavlandet opp til omtrent 250 m, men enkelte funn stammer fra høyere fjellskråninger. Den lever i skogbunnens løv og avfall og graver seg ned, og den er aktiv i skumringen og om natten. Føden er leddyr. Klimaet er tropisk og fuktig med høy temperatur og regn hele året. Detaljer om levemåten er ikke dokumentert, men den ligner formodentlig slektningenes: et skjult liv i fuktig løv, under veltede stammer og i bunnen av tett vegetasjon.

Stell

TERRARIET

Det finnes bare svært lite kunnskap om stell av *Tribolonotus ponceleti*. Klimaet i utbredelsesområdet er varmt og fuktig hele året, og arten lever i skogbunnens løv. De nære slektningene *Tribolonotus gracilis* og *Tribolonotus novaeguineae* lever i samme slags regnskog på Ny-Guinea og er godt kjent i fangenskap; stelltallene er lånt fra dem.

Arten er større enn slektningene, så et enkelt dyr må ha et terrarium på minst 75 × 45 × 45 cm, og et par minst 100 × 50 cm bunn. Bunnen er viktigere enn høyden, fordi arten graver. Bruk en fuktholdig, jordaktig bunn av matjord blandet med kokosfiber i et lag på 5-10 cm, og legg et tykt lag nedfalne blader oppå. Skift bunnen helt hver 3.-4. måned, og fjern ekskrementer daglig.

Innred med mange skjul, for eksempel kokosskall, korkrør og buede stykker korkbark, slik at dyret selv kan velge. Terrariet må ha god ventilasjon, slik at det kan tørke litt opp mellom sprøytingene. Et terrarium med frontåpning er roligere enn et som åpnes ovenfra.

TEMPERATUR

Hold terrariet på 24-27 °C i den kjølige enden og 27-28 °C i et varmt skjul, og la temperaturen falle til 22-24 °C om natten. Skinken er aktiv i skumringen og om natten og soler seg neppe, men varmer seg i skjul. Et varmt skjul rett under en varmepære på 50-60 W i en lampe med keramisk fatning er nok i de fleste hjem. Blir skjulet for varmt, bytt til en svakere pære. Mål temperaturen inne i skjulet med en digital føler, og bruk gjerne en termostat.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Luftfuktigheten skal være 70-80 % om dagen og høyere om natten, gjerne 80-90 %, og bunnen må alltid være fuktig. Arten tåler formodentlig uttørking svært dårlig, som de nære slektningene. Sprøyt terrariet morgen og kveld, eller bruk et automatisk regnanlegg, og sørg for ventilasjon, slik at luften ikke blir stillestående. Sett en skål med rent vann, gravd delvis ned i bunnen, til både drikkevann og bad. Skift vannet daglig.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

LYS OG UVB

Dyret er aktivt i skumringen og om natten, og behovet for UVB er ikke dokumentert. Hos de nære slektningene kan dyrene klare seg uten UVB når fôret får kalk og D3-vitamin, men et svakt UVB-lys anbefales. Bruk et rør for skogsarter som lever i skygge (Ferguson-sone 1), og la det dekke halvparten av terrariets lengde med masse skygge under. UV-indeksen skal være 1-2 på det høyeste stedet. Hold lyset på 12 timer i døgnet, slik at dag og natt holdes adskilt.

Les mer: Lys og UVB Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

FÔRING

Arten spiser leddyr i naturen. Grunnfôret kan være sirisser, kakerlakker, melorm, silkeormer, larver av soldatfluen, meitemark og snegler. Variasjon er viktig, og meitemark får som regel et skjult dyr fram. Unge dyr fôres hver dag, voksne annenhver dag, og byttedyrene må høyst være halvparten så store som dyrets hode. Dryss insektene med kalk ved hver fôring og med D3-vitamin og multivitamin ved hver andre. Det må alltid stå en skål med friskt vann.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl

ATFERD OG HÅNDTERING

Tribolonotus ponceleti er et dyr å se på og ikke til håndtering. Skinker i slekten later som de er døde, prøver å flykte, kaster halen eller gir fra seg lyd når de blir grepet, og det stresser dem. Gi et nytt dyr minst to uker i fred. Dyr av samme kjønn kan være aggressive mot hverandre, så en enkelt skink eller et par er det sikreste. Dyret sees mest ved daggry, i skumringen og ved fôring.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Alder og størrelse ved kjønnsmodning er ikke dokumentert for *Tribolonotus ponceleti*. Hos de nære slektningene går det omtrent 3-4 år, og kjønnet kan bestemmes på hannens rektangulære felt av forstørrede bukskjell ved navlen og de grå, hevede porene under tærne på bakføttene. Om det samme gjelder for *T. ponceleti*, er ikke dokumentert.

PARRING

Paringen er ikke dokumentert for arten. Hos slektningene settes et friskt voksent par sammen i et romslig terrarium med mange skjul, og formeringssesongen følger regntiden. Luftfuktigheten heves til 85-90 % ved å sprøyte flere ganger om dagen, og temperaturen holdes på 23-27 °C. Paret deler ofte skjul, og hunnen forsvarer egget sitt.

EGGLEGGING OG KULL

Arten er eggleggende og legger ett egg om gangen. Antallet kull per år er ikke dokumentert. Hos slektningene krøller hunnen seg rundt egget i skjulet og forsvarer det. Tilby en rede av lett fuktig torvmose og matjord under et skjul, dekket med korkbark.

INKUBASJON

Inkubasjonstiden er ikke dokumentert for *Tribolonotus ponceleti*. Tallene i boksen (65-85 dager ved 23-27 °C) er lånt fra *T. gracilis*. Egget klekkes best i en rugemaskin, halvt nedgravd i fuktig torvmose i en lett ventilert beholder, uten å bli vendt. Mosen må være fuktig, men ikke drivende våt, og egget svetter hvis det er dødt.

OPPDRETT AV UNGER

Ungen måler omtrent 5 cm fra snute til kloakk ved klekkingen. Oppdrettet er ikke beskrevet for arten. Hos slektningene kan ungene oppdrettes i et lite terrarium med fuktig kjøkkenpapir eller mose, et kokosskall som skjul og en lav vannskål. De fôres hver dag med små sirisser og andre levende byttedyr, drysset med kalk og D3-vitamin ved hver andre fôring.

Helse og vanlige feil

Det finnes ingen opplysninger om sykdommer hos *Tribolonotus ponceleti*. Følgende er de typiske problemene hos slekten:

- Parasitter hos nyinnkjøpte, viltfangede dyr. Hold nye dyr i karantene enkeltvis, og la en veterinær undersøke en avføringsprøve så raskt som mulig.
- Bakterieinfeksjoner som kan drepe flere dyr på få dager, særlig hos viltfangede dyr etter transport og kulde.
- Uttørking. Matte øyne og slapp kropp er tegn på sykdom eller for lite fukt.
- Beinskjørhet ved for lite kalk og D3-vitamin.
- Mistet hale ved forskrekkelse eller håndtering.

Et friskt dyr er årvåkent, har klare, blanke øyne og ingen sår eller misdannelser. Søk veterinær med erfaring med krypdyr hvis dyret taper seg, ikke spiser eller ligger sløvt.

Les mer: Karantene og hygiene Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.